

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

16 De modo stabiliendi cordis & cu[m] spirituali fructu precandi, iis, qui
quod orant intelligunt, accommodato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

DE MODO STABILIENTI COR-
dis, & cum spirituali fructu vacandi orationi
vocali, his, qui quod orant intelligunt,
accommodato.

ORATIO, quæ non solum voce, sed &
mente ad Deum effunditur, requirit
preparationem animi, antequam inchoetur:
attentionem, in ipso decursu orationis, &
instaurationem defectuum post eius finem.

De preparatione.

IN preparatione primum est, cor abstrahere,
quo ad eius fieri potest, ab omnibus curis,
scrupulis, perturbacionibus, & phantasiis inu-
tilibus, & illud colligere ad vacandum omni-
nò Deo, cetera omnia diuinę prouidentię cõ-
mittendo, nec alia in re mentem occupando.

Secundum est, considerare, ad quem, & qua
de causa, qui orat, accedat. Aperiendo ergo fi-
dei oculos, animaduertat se in conspectu im-
mensę Maiestatis, & sanctitatis constitutum,
in medio innumerabiliũ Angelorũ & sancto-
rum, (quorũ officium, laudandi & orandi Deũ,
licet indignus, est subiturus) vt cultum exhi-
beat, ac omne bonum sibi ac proximis impe-
tret, considerãdo Deũ (quod & in ipsa oratio-
ne sæpe fieri oportet) tanquam patrem & re-
demptorẽ nostrum amantißimum, optimũ,
sapientißimum, misericordißimũ, & qui sem-
per & vbique præsens est, & videt ac penetrat
vniuersa. Sic commotus aliquo sancto affectu
inchoare studeat orationem.

Tet.

Tertium est, cordis mundiciã & bene orãdi gratiam petere, & ad honorẽ ac beneplacitum Dei, nostram proximorumq̃. utilitatem, sacrificium orationis simul cū meritis Iesu Christi & sanctorum (& eius præsertim, de quo meminit *die Ecclesia*) dirigere.

De attentione in ipso decursu Psalmodie.

Attentio ad verba quãuis non sit potissima, tamen (in his quidẽ, qui intelligunt quod orãt) utilis est & ad sensum Psalmorum, & reliquorũ, quæ dicuntur, accõmodanda; vt referãtur omnia ad pium erga Deũ affectum.

Tria ergo exigit hæc attentio. Primum est, cum reuerentia magna assistendo Deo, accõmodare se ad verba Psalmi: si laudat, laudare: si gemit, gemere: si minatur, timere: si iubet, paratum se ad obediendũ præbere. Et vt adulatores, id quod in corde non habẽt, foris tamen præ se ferũt: ita nos in corde sentire conemur, quod ore proferimus, dilectionẽ erga Deum & Dei amicos, honorẽ eius exoptando, inimicis eius indignando, eius perfectiones extollẽdo, miseriam, peccata, & infirmitates nostras ostendendo, in ipso spem nostram collocãdo, ad eius obsequiũ nos offerendo, amando quod amat, detestando quod detestatur.

Secundum est, adiungere in animo nostro aliqua verba vel cogitationes ad verba orationis, quam dicimus, vt affectum excitet, & exerceant: vel amoris, vt eum occurrit, *Deus*, addendo, piensissimus, amantissimus: vel reuerentiæ, vt Altissimus, Sanctissimus: vel humilitatis,

litatis, vt cū dicitur, *Mibi*, addendo, Misero peccatori, &c. Interdum non solum cogitatio, sed affectus etiam adiungitur: qualis est, si agitur de beatitudine, suspirare illius desiderio: si de damnatione vel peccatis; gemere, quod in tali statu vel ipse fuerit, vel certe proximi eius: si de virtute; desiderare imitationem.

Tertium est, renouare attentionem, ex consuetudine initio Horarū & Psalmorū, & quādocunq. se distractum animaduertit: atq. excitare affectū honoris Dei, in fine cuiusq. Psalmi, cū dicitur, *Gloria patri*, &c. & confidentiam in Christū in orationibus, cū dicitur, *Per Dominum nostrum Iesum Christum*, &c.

De his que iuuant ad hanc attentionem.

AD hanc attentionem iuuat: Primò, expositionem vidisse Psalmorum, nō tam variā, quā ad affectus excitandos & exercēdos accommodatā.

Secūdo, obseruare quis loquatur, an Deus, an Ecclesia, an quiuis fidelis, an pœnitens; an aspirans ad perfectionem.

Tertiò, obseruare, cui affectui seruiat Psalmus: & quia sæpè variantur & miscentur, id ipsum notare.

Quarto, ad horū praxim (quia in libro precatorio omnia scribi nō expediret) argumētū certè in principio cuiusq. Psalmi, & verbū aliquod ad declarationē faciēns, in ipso cōtextu attingi potest. Persona verò quæ loquitur, & eius affectus, tā in principio, quā in decursu (cū variatur) in margine notari etiā possent.

De

Quia in affectibus Psalmorum præcipuus est psalmodiæ fructus, siue quis priuatim, siue in Choro, siue submissa, siue alta voce oret: idcirco breuiter percurremus omnes, atque ad duodecim reuocabimus.

Tres existunt ex laude Dei.

Primus est dilectio, cum prædicatur Dei bonitas. quo reducitur actio gratiarum, pro acceptis beneficijs.

Secundus est admiratio, cum agitur de sapientia, maiestate & potentia Dei.

Tertius est cōgratulatio, cū narratur aliquid bene gestum à Deo, & successus aliquis felix.

Tres ex memoria boni nostri.

Primus, desiderium, quo afficimur ad absens bonum nostrum, & proximorū, & id petimus siue de liberatione à malis, siue de consecutione bonorum agatur. Huc reducitur exhortatio proximorum & instructio.

Secundus est, confidentia in Dei auxilio, tã de huiusmodi malis euitandis, quàm de bonis consequendis.

Tertius est, gaudium de iisdem malis euitatis, & bonis adeptis.

Tres ex nostræ miseriæ commemoratione.

Primus, timor, cum agitur de malis futuris imminetibus, tã nostris, quàm proximorum.

Secundus, dolor, cum agitur de præteritis & præsentibus.

Tertius erit humilitas, cum agnoscimus infirmitates & defectus nostros.

Tres

Tres ex reprehensione malè agentium.

Primus, **M**elus vindictæ, contra iniurias & damna illata.

Secundus, **I**ndignatio aduersus nequitiam: quo reducitur conquestio.

Tertius monet malè agentes, vt respiscât. Ex his affectibus aliquando aliqui miscentur, vt congratulatio & gaudium: desiderium & cōfidentia, dilectio & confidentia, &c.

Omnes autem Psalmi & Scripturæ, ad huiusmodi affectus trahi possunt.

De instauratione.

Post absolutam orationem huiusmodi, vt instauretur imperfectio, & defectus, qui in ea nobis acciderunt, tria obseruare conuenit.

Primum veniã humiliter petere distractionis, tepiditatis, & aliorum defectuum admissorum.

2. Cum magna cupiditate Deum honorãdi, & ei placendi, augeat exiguum opus, & suppliciter obsecrare, vt orationem nostrã ad ipsius honorem oblatam, Christi & totius Ecclesiæ meritis subnixam, admittere, omnemq. eius imperfectionem clementer supplere dignetur.

3. Cum magna spe & fiducia, per eundem Christum Iesum & sanctos eius à diuina bonitate petere, vt valorem & efficacitatem oblatæ orationi tribuat, ad nostrã proximorumq. (eorum potissimum quib. magis obstricti sumus) salutem constituendam.